Anul al 62-lea
4 Pagini

EXEMPLARUL 20 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 7 Joi 11 Ianuarie 1945
4 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 1300 pe 3 luni
Lei 2500 pe 6 luni
CAPITALA
Lei 1400 3 luni
Lei 2700 6 luni
AUTORITAŢI
50% în plus

UNIVERSUL

ABONAMENTE
UNIVERSUL COPIILOR
6 l. 700-12 l. 1200 lei
ZIARUL ŞTIINŢELOR
6 l. 900-12 l. 1600 lei
VESELIA 6 l. 650-12 l. 1150 lei. TR. SUFLET
6 l. 500 lei
12 l. 980 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

UN EVENIMENT ISTORIC IN POLITICA STATELOR UNITE

Războiul care zgudue lumea de cinci ani de zile şi care, prin inovaţia hitleristă, a depăşit în sălbăticie tot ce-şi putea închipui mintea omenească, a provocat de sigur multe şi profunde schimbări nu numai în structura politică a diferitelor state ci, şi mai ales, în structura lor socială şi economică. Aceste transformări sunt numai la începutul lor. Ele se vor dezvolta pentru a-şi găsi o aşezare definitivă după încheierea păcii, adică atunci când voinţa popoarelor se va putea afirma în libertate. Omenirea va avea deci, după terminarea războiului prin distrugerea definitivă a puterilor reacţionare, să îndeplinească două condiţiuni pentru ca roadele victoriei să compenseze, cel puţin în parte, uriaşele sacrificii ce le-a făcut. Va trebui în primul rând să găsească, prin solidaritate, mijlocul cel mai bun, pentru a garanta pacea şi a se pune în siguranţă împotriva oricărei noui încercări de agresiune şi va trebui, în acelaş timp să preîntâmpine, prin iniţiative luate la timp, zbuciumări interne pe care necesitatea unei mai drepte aşezări sociale le-ar provoca dacă ea ar fi nesocotită sau întârziată. Democraţia mondială, solidarizată azi împotriva duşmanului comun, îşi va câştiga dreptul la viaţă şi va putea dăinui numai dacă aceste două condiţii vor fi îndeplinite: garantarea păcii şi libertăţii tuturor popoarelor şi reorganizarea socială, politică şi economică în cadrul unei ordine noui, însufleţită de principii largi, generoase, juste şi corespunzătoare drepturilor omului.

Mesajul preşedintelui Roosevelt adresat Congresului american, a pus în lumină aceste imperative ale zilei de azi şi ale zilei de mâine. Dar ceeace mai ales vrem să subliniem în rândurile de faţă şi care formează obiectul revenirii noastre asupra importantului mesaj al preşedintelui Statelor Unite, este faptul istoric al hotărîrii poporului nord-american de a participa în mod cât mai efectiv, la toate obligaţiile care decurg din profunda transformare a lumii care va urma războiului. Nu este vorba numai de părăsirea unei doctrine care a format temelia politicii nord-americane şi căreia i se poate atribui, în parte, eşecul principiilor wilsoniene. Statele Unite nu trec, de data aceasta, numai temporar şi pentru cauza imediată a războiului în curs, dela tradiţionalul lor izolaţionism la intervenţionism. Ele, cu aprobarea aproape unanimă a poporului, fiindcă în această privinţă şi partidul republican şi cel democrat s'au declarat de acord, înţeleg să-şi lege soarta de soarta tuturor popoarelor, să participe efectiv la buna stare generală, să aducă larga lor contribuţie la redresarea şi refacerea economică a ţărilor sleite şi ruinate de război şi mai presus de toate să participe cu toate puterile lor la apărarea viitoare a păcii care va fi stabilită. O serie întreagă de obligaţiuni şi de răspunderi vor decurge din această nouă hotărîre. D. Roosevelt a declarat că Statele Unite le acceptă şi le vor îndeplini. Acesta e faptul istoric. Valoarea lui morală merită să fie subliniată cu atât mai mult cu cât el nu este o consecinţă a unei conjuncturi internaţionale oarecare, el n'a survenit prin forţa împrejurărilor, ci a pornit din propria iniţiativă a poporului american, ale cărui sentimente d. Roosevelt şi colaboratorii săi apropiaţi, au avut meritul deosebit de a le înţelege la timp, de a le concretiza şi a le dirija şi de a le da, în cele din urmă, caracterul precis al unei temeinice solidarităţi internaţionale. Este incontestabil un mare câştig pentru omenire. Şi cronicarul de mâine va trebui să înregistreze ca un eveniment de o mondială importanţă intrarea liber consimţită a Statelor Unite, în angrenajul mondial al securităţii de mâine. Introducerea serviciului militar obligatoriu pentru epoca de după război, cu scopul bine determinat al garantării păcii în viitor, este într'adevăr un eveniment senzaţional în politica Statelor Unite. Şi faptul că d. Roosevelt l-a putut anunţa Congresului, adăugând că: „o pace durabilă nu poate fi realizată fără o Americă puternică — puternică atât în sens social şi economic, cât şi în sens militar", dovedeşte cât de convins este preşedintele Statelor Unite că exprimă sentimentele imensei majorităţi a poporului american şi că hotărîrea sa corespunde deopotrivă intereselor americane şi intereselor tuturor celorlalte popoare.

Dacă întrevederile din trecut dintre mareşalul Stalin, preşedintele Roosevelt şi d. Churchill au dus la concluziuni hotăritoare pentru desfăşurarea războiului, nu încape îndoială că apropiata întrevedere, care a fost fixată şi care se va desfăşura în atmosfera de solidaritate prezentă şi viitoare rezultată şi din mesajul preşedintelui Roosevelt, va duce, nu numai pentru chestiunile urgente ale războiului, ci şi pentru securitatea de mâine, la concluziuni cuprinzătoare şi durabile în interesul comun al tuturor popoarelor.

Distanţa geografică dintre Europa şi Statele Unite va fi astfel suprimată prin solidaritatea morală, economică şi militară dintre poporul american şi popoarele europene.

LUPTELE DIN BUDAPESTA

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI
COMUNICAT
asupra operaţiunilor din ziua de 9 Ianuarie 1945

In Budapesta, trupele române, acţionând în legătură cu forţele aliate, au reuşit să cucerească, prin lupte grele de stradă, mai multe grupuri de case.

La sud-vest de Lucenet şi pe restul frontului, activitate de luptă locală.

RĂSPUNSUL MAJESTĂŢILOR LOR
REGELE ŞI REGINA MAMĂ LA FELICITĂRILE ARMATEI

Ca răspuns la felicitările adresate de Anul Nou, domnul General de Corp de armată I. Negulescu, ministru de război, a primit următoarele telegrame din partea Majestăţii Sale Regelui şi a Majestăţii Sale Regina.

Mulţumesc din toată inima pentru urările exprimate în numele ostaşilor Ţării, cu ocazia Anului Nou.

MIHAI R.

Mulţumesc din toată inima.

ELENA

PENTRU BRAVA NOASTRĂ ARMATĂ

Ca răspuns la felicitările adresate de Anul Nou, d. general de corp de armată I. Negulescu, ministru de război, a primit următoarele telegrame din partea d-lui general Rădescu, preşedintele consiliului de miniştri şi înalt Prea Sfinţia Sa Nicodim Patriarhul României :

„Gândul meu se îndreaptă cu mândrie către acei ce îşi jertfesc cu atâta vitejie viaţa pentru Ţară. Tuturor le urez ca în anul în care intrăm să se reîntoarcă victorioşi la căminurile unde sunt aşteptaţi cu nerăbdare".

General N. RADESCU

„In numele bisericii şi în numele nostru vă mulţumim călduros pentru bunele urări ce mi-aţi făcut. La rândul nostru urăm din suflet bravilor noştri ostaşi şi Domniei Voastre izbândă şi ajutor dela Dumnezeu întru împlinirea idealurilor de dreptate şi de omenie pentru care luptaţi. Intru mulţi ani".

NICODIM
Patriarhul României

Semnarea acordului comercial româno-bulgar

Semnarea acordului

Marţi 9 Ianuarie 1945, în sala de festivităţi a Casei Magistraţilor a fost semnat acordul comercial româno-bulgar. Delegaţia bulgară a fost reprezentată prin d. D. Gheorghieff preşedinte şi d. Pulieff, iar delegaţia bulgară prin d-nii Rainoff şi ing. Silianoff.

Delegaţia română sub preşedinţia d-lui ministru Petala, directorul afacerilor economice din ministerul afacerilor străine, a avut ca reprezentanţi din partea Ministerului Economiei Naţionale pe d. ing. D. Lascu, directorul importului şi din partea Băncii Naţionale pe d. Iulian Brânzeu, referent în direcţiunea acorduri.

Intr'o scurtă cuvântare, d. ministru Petala a subliniat faptul că acordul economic româno-bulgar care s'a semnat este primul acord comercial care se încheie după convenţia de armistiţiu. D-sa a mai spus că înlăturarea barierelor economice şi uşurarea schimburilor comerciale sunt garanţii de bună vecinătate între popoare şi că de acum încolo, raporturile comerciale dintre România şi Bulgaria se vor baza pe încredere reciprocă.

D. Gheorghieff, preşedintele delegaţiei economice bulgare, a arătat că acordul româno-bulgar semnat, mic prin volumul schimburilor, este totuşi mare prin semnificaţia lui.

Din el se desprinde categorică dorinţa de colaborare sinceră a celor două popoare.

Acordul româno-bulgar poate fi considerat muncă de pionieri ai unui viitor în care schimburile economice se vor face pe o scară largă şi vor ajuta atât la buna stare a popoarelor, cât şi la o apropiere politică din ce în ce mai strânsă.

Apoi, a fost semnat textul acordului.

La ora 2 p. m. a avut loc o masă la „Capşa" la care au participat membrii celor două delegaţii.

BIRURILE PE SALARII

Lucrătorii din industria grafică au făcut, mai demult, un memoriu-protest împotriva taxei de 2% (mărită la 1943 la 4% şi redusă apoi din nou la 2%) asupra „contractelor de locaţiune de serviciu", taxă aplicată tuturor salariaţilor particulari, indiferent de data angajamentului şi indiferent dacă e vorba de un contract scris sau verbal.

S'a arătat cu cifre că un lucrător trecut în stat cu 3.840 lei pe săptămână (deci aproximativ 15.360 lei lunar), deosebit de impozitele pe care le plăteşte întreprinderea la acest salariu şi anume lei 2124, mai plăteşte el însuşi impozit la stat (2124 lei), impozit proporţional, timbre pentru semnătura în stat, cotizaţii la Casa Asigurărilor Sociale, Casa Construcţiilor, T. B. C. suma totală de 4205. Deci, la un salariu de 15.260 întreprinderea şi salariatul plăteau impozite şi taxe de 6329 lei, adică din suma totală de 17.484 lei beneficiul întreprinderii nu rămâne cu salariatului în mână decât 11.155 lei.

Cu toată seriozitatea argumentării, memoriul-protest n'a avut răsunet şi cuantumul impozitelor a fost menţinut.

Dacă la salariul de 15.360 lei reveneau impozite de 6329, scara progresivă a impozitelor era mereu accentuată cu cât sporea salariul, aducându-se — pe vremea aceea — obiecţiunea că un salariat cu 50-60.000 lei pe lună poate suporta un cuantum mărit de biruri.

Viaţa s'a scumpit, s'au sporit salariile ca o necesitate a existenţei celor ce muncesc; lefurile, cari altădată reprezentau vârful ierarhiei salarizării şi deci mai adânc impozabile, sunt azi lefuri curente, dar scara accentuat progresivă a rămas aceeaşi.

Realitatea în ce priveşte sporul de salarii este că SE DĂ CU O MÂNĂ ŞI SE IA CU ALTA, pentru că unui lucrător care ar avea 10.000 lei pe săptămână, numai impozitul la stat (fără celelalte enumerate mai sus şi fără contribuţia întreprinderii) revine la 1490 lei săptămânal, iar la 15.000 lei salariu săptămânal, 2618 lei impozit (celibatarii 3068 lei) PE SĂPTĂMÂNĂ.

Un funcţionar particular cu 50.000 lei lunar plăteşte (numai impozitul cuvenit statului la salariu) 7920 (celibatarul 9420), iar la un salariu de 65.000, impozitul aferent e de 11.400 lei lunar (celibatarul 13.350).

Repetăm că e vorba numai de impozitul pe salariu şi că la rândul lor sporesc şi toate celelalte taxe şi cotizaţii citate mai sus, astfel că în total nu mai este vorba de biruri logice şi echitabile, ci de o dijmă în toată regula.

Ca sporul salariilor să reprezinte un ajutor real în existenţă — nici nu e vorba de altceva — lucrătorilor şi funcţionarilor particulari, o revizuire a scării progresive exagerate a birurilor este absolut necesară şi urgentă. In aşteptare, ministerul finanţelor trebue să renunţe la taxa de 2% asupra contractelor de locaţiune de serviciu, taxă arbitrară şi fără nici un sens, care loveşte în deosebi în cei mici.

RUNDSTEDT ESTE IN DEFENSIVĂ
PE TOT FRONTUL DE NORD AL INTRÂNDULUI DIN ARDENI

Paris, 9 (Rador). — **Doon Campbell, corespondentul special al agenţiei „Reuter" pe lângă cartierul general al mareşalului Montgomery anunţă Marţi :**

„S'a declarat astăzi oficial aci că Rundstedt este în defensivă pe tot frontul de nord al intrândului din Ardeni. El a retras blindatele şi infanteria la sud-est de Marche, la 10 km. spre nord-est de Rochefort. Retragerea s'a efectuat pe un front de circa 4 kilometri.

Infanteria şi tancurile americane au pătruns departe peste nodul de şosele Laroche.

Mareşalul Montgomery împinge înapoi frontul de 40 km. al lui Rundstedt, dar acesta — după cum a subliniat purtătorul de cuvânt al cartierului general — nu înseamnă că frontul german de aici se prăbuşeşte de pe acum".

❖

Paris, 9 (Rador). — **John Wilhelm, corespondentul special al agenţiei „Reuter", anunţă de pe frontul din vest :**

Nu mai încape nicio îndoială că Rundstedt încearcă să-şi înlocuiască tancurile distruse prin infanterie şi divizii din „Volkssturm" pentru a menţine liniile din intrând, care au fost atât de puternic lovite de armata întâia americană.

❖

Paris, 9 (Rador). — **O corespondenţă de pe front anunţă :**

Tancurile şi infanteriştii americani au înaintat Marţi între 3.000 şi 4.000 de metri, cucerind localitatea Cielle şi se găsesc acum în imediata apropiere a centrului de şosele Laroche.

Britanicii au înaintat 1.000 de metri la sud-vest de Marche, cu toată zăpada groasă.

Pe restul frontului nu s'au produs schimbări importante.

❖

Paris, 9 (Rador). — **După cum anunţă o corespondenţă de pe front, armata lui Rundstedt se găseşte astăzi în faţa celei mai mari crize, tancurile americane fiind la 6 km. de şoseaua Saint Vith - Houffalise, singurul drum de aprovizionare care le-a mai rămas germanilor.**

Dacă şi această şosea va fi tăiată, germanii din acest intrând vor fi nevoiţi să se aprovizioneze prin potecile munţilor.

ZIARELE FRANCEZE DESPRE OFENSIVA DIN ALSACIA

Paris. — Ofensiva mareşalului Rundstedt care caută un nou debuşeu în Alsacia după ce a fost înfrântă pe frontul din Ardennes, dă prilejul gazetarilor parizieni să-şi exprime, unii, îngrijorarea lor faţă de ultimele evenimente militare, alţii, hotărârea de a lupta până la capăt, condamnând orice moment de slăbiciune. George Duhamel, în ziarul Figaro, scrie un admirabil articol în care evocă figura Franţei martiră. Nimeni ,scrie Duhamel, nu poate uita vreun moment prezenţa a 3 milioane de prizonieri în lagărele germane. Gândul lor este mai greu de suportat decât memoria morţilor împuşcaţi şi torturaţi de duşmani. Toată lumea se gândeşte, spune Duhamel, la felul în care vor trebui să fie primiţi aceşti prizonieri în patria lor, la felul în care vor trebui să fie îngrijiţi şi repuşi în circuitul economic. Dar lucrul la care se gândeşte Georges Duhamel este în primul rând felul în care pasiunile acestor prizonieri înăbuşite în singurătate în timpul vieţii lor de lagăr, vor isbucni atunci când întorşi în Franţa, vor cunoaşte din nou libertatea.

MODIFICAREA LEGII DE EPURAŢIE A APARATULUI DE STAT

Guvernul examinează, în momentul de faţă, chestiunea modificării legii de epuraţie a aparatului de Stat.

Legea va fi modificată în sensul că se va face o gradaţie în aplicarea pedepselor funcţionarilor epuraţi, în raport cu vinovăţia ce se va stabili în sarcina fiecăruia.

Se va ţine deci seama, în modificările ce se vor aduce acestei legi, de propunerile făcute de d. C. Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat.

UNIVERSITATEA DIN TIMIŞOARA
de GABRIEL ŢEPELEA

In mijlocul celor mai mari frământări politice o delegaţie de fruntaşi bănăţeni s'a prezentat la Bucureşti pentru a cere înfiinţarea unei Universităţi la Timişoara. Gestul acesta subliniază nu numai dragostea de cultură a neamului nostru, ci şi marele său cumpăt în vâltoarea încercărilor.

Memoriul înaintat preşedinţiei consiliului precizează: „Regiunile de Vest sunt cele mai bogate şi cultivate regiuni ale ţării. Dar populaţia acestor regiuni este grav periclitată, pe de-oparte din cauza denatalităţii, pe de alta din cauza scăderii vertiginoase a populaţiei germane, al cărei tineret este încadrat în S. S. german şi care a plecat odată cu retragerea armatelor hitleriste din 25 localităţi mari.

România nu poate abandona părţile cele mai valoroase ale ţării atâta timp cât există mijloace de a dinamiza viaţa provinciei. *Dacă numeric populaţia nu poate fi ridicată rapid, ea poate fi ridicată calitativ şi pusă în situaţia de a produce valori intelectuale şi morale materiale de o importanţă covârşitoare. Este unicul mijloc de a acţiona acum pentru salvarea ţării".*

Concluzia acestui memoriu este: înfiinţarea Universităţii de Vest la Timişoara, cerere aprobată de forurile în drept.

Bănăţenii nu cer cheltueli suplimentare dela stat, pentru a împovăra cu alte capitole bugetul. Ei cer ca membrii corpului didactic dela facultăţile de teologie, drept, ştiinţe, litere şi filosofie, cari după desfiinţarea Universităţii din Cernăuţi au fost repartizaţi în alte centre universitare, să fie regrupaţi la Timişoara. Salariile lor şi aşa sunt plătite în prezent de către stat aşa încât corpul didactic n'ar constitui nici-o greutate financiară.

Municipiul Timişoara de asemenea se obligă să pună la dispoziţia nouei instituţii de cultură toate clădirile adecvate şi necesare. Cheltuielile eventuale vor fi suportate de cetăţeni şi nu vor greva astfel cu cheltueli noi bugetul deja atât de încărcat al Statului.

In acelaş timp va funcţiona la Timişoara — în plus faţă de Cernăuţi — o facultate de medicină. Cheltuielile de funcţionare şi instalare a acestei facultăţi, precum şi alte cheltueli pentru completarea cadrelor universităţii vor fi suportate de către o Eforie Universitară, creiată de populaţia judeţelor Severin, Timiş, Caraş şi Arad.

Banatul are astăzi prin înţelegerea guvernului şi entuziasmul fiilor săi, o Universitate, pe care o cere de peste o sută de ani şi pe care o merită. Nicăiri în ţara noastră dragostea de slova scrisă şi de cultură nu e mai mare ca în Banat, — patria scriitorilor ţărani, a conducătorilor de coruri şi a ţăranilor compozitori.

Inscriind în cartea neamului noui valori, Universitatea Banatului va răsplăti străduinţile d-lui Sever Bocu şi ale comitetului de iniţiativă precum şi sacrificiile materiale pe care populaţia locală este dispusă să le facă pentru întreţinerea noului focar de cultură.

ARDEALUL, PĂMÂNT ROMÂNESC
de VASILE NETEA

Ultimii patru ani de suferinţă şi nădejde ardelenească ne-au adus o bogată recoltă de opere literare şi ştiinţifice închinate Transilvaniei.

Dela poetul cu inspiraţie spontană, cântăreţ înflăcărat al revoltelor şi credinţelor nebiruite, şi până la savantul de scrupuloasă şi atentă cercetare, cumpănind vorbă cu vorbă adevărul documentelor şi al realităţilor, pentru a nu mai vorbi de ziaristul totdeauna gata cu articolul şi cu replica neîndurată, cărturarii Transilvaniei s'au străduit din răsputeri să continue vechiul drum al lui Petru Maior şi al lui Octavian Goga.

Această străduinţe — deşi prin armistiţiul dela 12 Septembrie drepturile noastre asupra Transilvaniei, odată cu declararea arbitrajului din 1940 ca nul şi inexistent, au fost din nou confirmate de către Rusia, Anglia şi Statele Unite — nu s'a istovit nici astăzi, ea continuând să stăpânească cu aceeaş intensitate inimile şi condeele stihuitorilor şi pisarilor de peste munţi, ba chiar să adune în valurile ei şi contribuţia unor valoroşi publicişti din afara neamului nostru.

Activitatea acestora — a publiciştilor streini cari se ocupă de problemele româneşti, şi în special de cele ale Transilvaniei, — e cu atât mai meritoasă şi mai bogată în consecinţe, cu cât prin obiectivitatea ce îi călăuzeşte şi îi inspiră scrisul lor dobândeşte un real ascendent de autoritate ştiinţifică şi morală.

Unul din aceşti temeinici prieteni ai neamului nostru şi ai Transilvaniei este şi d. *Milton G. Lherer*, distins publicist american, ale cărui articole şi studii, pătrunse de o adâncă înţelegere a tuturor aspiraţiilor româneşti, apar din ce în ce mai des în ziarele şi revistele bucureştene.

Darul pe care d. Lherer l-a făcut României, şi care, în acelaş timp, îl defineşte şi ca prieten de seamă al ţării noastre, este recentul d-sale volum: ARDEALUL, PAMANT ROMANESC.

Intr'un volum de peste 300 de pagini, utilizând o bogată bibliografie, d. Milton G. Lherer expune cu o desăvârşită claritate toate controversele stârnite de problema Transilvaniei, conchizând apoi cu energie şi însufleţire: *Ardealul, întregul Ardeal, e pământ românesc — el nu poate aparţine decât României.*

Vorbind despre diktatul dela Viena d. Lherer afirmă: *„Diktatele impuse de dictatori au avut întotdeauna soarta făuritorilor lor. Nimic nu se poate clădi într'adevăr pe violenţă, după cum nimic nu se poate clădi pe nisip: nici dictaturi şi nici dictate!"*

Cartea d-lui Lherer nu este însă menită să circule numai în România, scopul d-sale fiind în primul rând lămurirea opiniei publice streine asupra problemelor Ardealului. Paralel cu ediţia românească, d-sa a întocmit şi o ediţie în limba franceză, intitulată LE PROBLEME TRANSYLVAIN VU PAR UN AMERICAIN având ca subtitlu: LA TRANSYLVANIE TERRE ROUMAINE, — această ediţie, cu mult mai desvoltată, urmând să apară, cât mai curând posibil, în Elveţia.

Ceeace caracterizează cartea d-lui Milton G. Lherer este bogata ei documentare, concisiunea stilului şi mai ales puternicul suflu de dragoste ce o animă.

O astfel de carte este un adevărat omagiu ce se aduce luptei noastre pentru libertate şi pentru progres.

Opinia noastră publică nu poate fi astfel decât recunoscătoare d-lui Lherer.

Cităm din vibranta d-sale încheere: *„Născut pe teritoriul liberei Americi, simt o adâncă mulţumire sufletească şi o legitimă mândrie văzând cum ţara mea natală îmbrăţişează cu atâta căldură cauza românismului ardelean, pe care o consideră ca pe însăşi cauza Libertăţii".*

O nouă debarcare americană in insula Luzon

New York, 9 (Rador).— **Intr'un mesaj al postului de radio Tokio, captat la San Francisco, se anunţă că trupe americane, al căror efectiv este evaluat la o divizie, au debarcat în golful Lingayent, din nordul insulei Luzon.**

CONSILIUL DE MINIŞTRI RESTRÂNS
DELA MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

In cursul dimineţii de eri s'a ţinut la ministerul afacerilor interne un consiliu de miniştrii restrâns, sub preşedinţia d-lui general de corp de armată adj. N. Rădescu.

Au luat parte la acest consiliu d-nii : Petre Groza, vicepreşedintele consiliului, Savel Rădulescu, preşedintele comisiei române pentru aplicarea armistiţiului; Lucreţiu Pătrăşcanu, ministrul justiţiei; C. Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat; Const. Brătianu, ministrul producţiei de război; I. Hudiţă, ministrul agriculturii; George Fotino, ministrul cooperaţiei şi Ştefan Voitec, ministrul educaţiei naţionale.

In acest consiliu de miniştri restrâns s'au discutat chestiuni în legătură cu aplicarea armistiţiului şi cu sancţionarea criminalilor de război.

ELOGII ADUSE ARMATEI ROMÂNE
DE UN ZIAR LONDONEZ

Londra, 9 (Rador). — *Ziarul „Sunday Times" consacră un articol României şi arată că din punct de vedere al efectivelor, România este în rândul al 4-lea printre naţiunile europene care luptă împotriva Germaniei.*

Ziarul scoate în evidenţă, în mod special, divizia Tudor Vladimirescu care este compusă din prizonieri români şi care a jucat un rol însemnat în luptele dela Debreţin.

Gradaţiile magistraţilor

Precum am anunţat eri, d. ministru al justiţiei, Lucreţiu Pătrăşcanu, a alcătuit un proect de lege pentru armonizarea şi sporirea gradaţiilor magistraţilor.

Situaţia materială a magistraţilor fiind precară, iar salariile de bază şi gradaţiile de până acum punându-i în inferioritate faţă de alţi funcţionari ai statului, prin noul decret lege urmează ca totalul sumei primite prin mărirea gradaţiilor să constitue un spor sensibil faţă de salariile actuale. S'a avut în vedere la alcătuirea acestui proect de lege, în special situaţia magistraţilor cu salarii mici, adică a supleanţilor şi ajutorilor de judecători precum şi a magistraţilor de prim grad.

MESAJUL LA BUGET ADRESAT CONGRESULUI DE PREŞEDINTELE ROOSEVELT

Washington, 9 (Rador). — **Preşedintele Roosevelt şi-a început mesajul la buget către Congres arătând că acest buget a fost pregătit pe baza presupunerii că războiul ar putea să dureze chiar până la sfârşitul anului 1945, urmând să se facă modificările respective în cazul când războiul din Europa sau cel din Pacific s'ar termina mai devreme.**

O parte importantă a mesajului a fost consacrată însă perioadei de tranziţie ce va urma după încetarea ostilităţilor în Europa. Preşedintele a pregătit opinia publică pentru cheltuielile ce se vor face cu „administrarea teritoriilor ocupate şi cu ajutorarea şi refacerea regiunilor eliberate". Dacă evaluările şi cheltuielile făcute de UNRRA pe baza acordurilor existente se vor dovedi insuficiente, atunci va trebui „să luăm măsuri suplimentare în cooperare cu celelalte naţiuni aliate, pentru a ne asigura că popoarele din ţările eliberate au ajutorul esenţial necesar pentru a face faţă devastărilor războiului".

Un alt punct de care trebue să se ţină seama după război este un program concret de cooperare umanitară şi financiară internaţională în concordanţă cu acordul de la Bretton Woods, care se speră că va fi ratificat de Congres chiar la începutul actualei sesiuni.

Mai departe, d. Roosevelt a vorbit şi el pentru întâia oară — deşi departamentul de stat îşi făcuse de mult din aceasta o linie politică — despre abrogarea legii Johnson pentru restrângerea împrumuturilor către ţările care nu şi-au plătit regulat datoriile după războiul trecut. Preşedintele a schiţat liniile generale ale programelor umanitare şi sociale ce vor fi puse în aplicare în 1945 şi apoi extinse după terminarea războiului.

Prima preocupare enunţată de mesajul prezidenţial se referă la cheltuielile necesitate pentru veteranii de război.

Mesajul priveşte şi perioada în care lucrătorii americani vor lucra 40 de ore pe săptămână şi vor avea nevoe de o plată săptămânală mai bună, pentru a face faţă vieţii scumpe de după război.

Referindu-se la necesitatea de a se da de lucru după război la 60 de milioane le oameni, preşedintele Roosevelt a stabilit rolurile respective pe care vor trebui să le joace pe de o parte guvernul, iar pe de altă parte oamenii de afaceri, pentru atingerea acestui scop.

Cu privire la data posibilă a terminării războiului, preşedintele a spus: „Singura prezicere pe care o pot face este că duşmanii noştri vor fi înfrânţi cu desăvârşire înainte ca noi să lăsăm armele din mâini".

Mesajul spune că cheltuiala de război pe anul care începe va depinde de evoluţia situaţiei pe câmpul de luptă: el propune însă, ca evaluare provizorie, 70 miliarde de dollari, iar pentru alte scopuri decât cele de război, recomandă evaluarea cheltuielilor la 13 miliarde de dollari.

Preşedintele nu a propus nici o schimbare esenţială în legislaţia privitoare la taxe şi impozite.

„Construcţiile noastre de război şi echipamentul militar iniţial sunt destul de complete şi liniile noastre de aprovizionare sunt pline. Ne putem aştepta deci, că în anul fiscal 1946, cheltuielile de război să scadă. Măsura acestei scăderi depinde de mersul războiului. In orice caz, compoziţia cheltuielilor de război se va schimba considerabil.

Ar fi riscat să se facă orice speculaţiuni supraoptimiste asupra unor reduceri de cheltueli presupuse pentru momentul încetării ostilităţilor în Europa. Deasemenea am face o mare greşală dacă în bugetul nostru militar am subevalua sforţarea pe care trebue să o facem pentru infrângerea Japoniei.

Aproximativ a şasea parte din cheltuielile acestui război sunt pentru operaţiunile de împrumut şi închiriere şi pentru ajutorare şi refacere. Vom continua să dăm în cadrul împrumutului şi închirierii, iar aliaţii noştri ne vor da şi ei ajutorul lor, pentru câştigarea războiului.

Când situaţia războiului va permite reduceri în programul de război, atunci va fi posibil să fie reduse şi activităţile de război ale departamentelor civile.

Impozitele şi taxele vor trebui menţinute câtă vreme cheltuielile de război vor impune aceasta. Când desfăşurarea favorabilă a războiului va aduce o descreştere considerabilă a cheltuielilor de

(Continuare în pag. 3-a)

NOTE

UNDE NE SUNT „CONTROLORII"?...

Că trăim o epocă excepţională,— cu adânci consecinţe de constatat în toate domeniile —, este lucru vădit pentru toată lumea. Cea mai greu simţită din aceste consecinţe este, momentan, desechilibrul dintre venituri, — vorbim de cele oneste, de produsul muncii, — şi nevoile, mereu, tot mai greu de împlinit, ale traiului.

Credem însă că simpla recunoaştere a faptului că „parcurgem o stare excepţională" nu este de ajuns spre a justifica îngăduirea nenumăraţilor abuzivi cari se întrec în a se folosi tocmai de o atare situaţie. Ea nu poate constitui un motiv să încurajăm, prin pasivitatea noastră, pe nenumăraţii profitori fără scrupul, a căror penibilă manevră populaţia n'o mai poate suporta.

Ne vedem obligaţi să ne gândim, în mod firesc, la corpul inspectorilor şi al controlorilor speciali.

Ceeace se petrece sub ochii urmiti, ai noştri, ai tuturor, le este, oare, necunoscut acestor domni?... Salturile fantastice ale preţurilor, — nu de la o săptămână la alta, ci de la oră la oră, — nu-i impresionează de loc?...

Generaţia anterioară nouă, — mai puţin apăsată economiceşte,— simţind nobila nevoie a unei înălţări romantice, — se întreba, printr'un inspirat poet: „Unde ne sunt visătorii?"

Contimporanii aproape flămânzi şi desculţi, întreabă: „Unde ne sunt controlorii?"

Spre a explica ceeace fac acesti controlori şi inspectori (sau, mai exact, pentru ceeace nu fac), există două ipoteze: Sau nu pot, sau nu vor, să-şi împlinească datoria! Şi, ne întrebăm atunci, de ce nu pleacă?... —

N. Negru